



Grad Rab

14.

Temeljem članka 173. stavak 1. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21) i članka 34. Statuta Grada Raba («Službene novine Primorsko-goranske županije» broj 27/09, 13/13, 31/13 i pročišćeni tekst, 19/15 i 4/18) gradonačelnik Grada Raba podnosi

IZVJEŠĆE

O provedbi Plana gospodarenja otpadom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za 2021. godinu

1. Uvod

Zakonom o gospodarenju otpadom propisano je da jedinice lokalne samouprave dostavljaju godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenjem otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022 godine (Narodne novine br. 3/17) jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuju ga u svom službenom glasilu.

2. Osnovni podaci o Gradu Rabu

Grad Rab, smješten je u Primorsko goranskoj županiji, na otoku Rabu, koji se nalazi u kvarnerskoj otočnoj skupini. Područje Grada Raba obuhvaća prostor od 102,85 km² otočnog prostora (2,86% ukupne površine Primorsko-goranske županije) i 424,52 km² u akvatoriju Kvarnerskog zaljeva.

Područje Grada Raba obuhvaća 7 naselja i to Barbat, Banjol, Mundanije, Supetarska Draga, Kampor, Palit i Rab.

U Gradu Rabu, prema popisu stanovništva iz 2011. godini, u sedam naselja, živi 8065 stanovnika, smještenih u 2892 kućanstva, što je prosječno 2,77 stanovnika po kućanstvu.

Na području Grada Raba otpad sakuplja trgovačko društvo Dundovo d.o.o., Trg Municipium Arba 2, OIB:08484457911

3. Načela i ciljevi iz propisa kojima se uređuje gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je:

- Zakonom o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 84/21)
- Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05)
- Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (Narodne novine 03/17)

Zakonom o gospodarenju otpadom utvrđuje se mjere sprječavanja ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količine otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstva otpada.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. Načelo onečišćivač plaća – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. Načelo blizine . obrada otpada mora se obavljati na najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. Načelo samodostatnosti – gospodarenja otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevina za posebne kategorije otpada;
4. Načelo sljedivosti – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

1. Sprječavanje nastanka otpada,
2. Priprema za ponovnu uporabu,
3. Recikliranje,
4. Drugi postupci uporaba npr. energetska uporaba i
5. Zbrinjavanje otpada.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

1. Rizik o onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
2. Pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom,
3. Štetan utjecajna područja kulturno-povijesni, estetskih i prirodnih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
4. Nastajanje eksplozije ili požara.

4. OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA

Županije su dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom, a više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svojem području osigurati:

- Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i bio razgradivog komunalnog otpada,
- Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu ukidanje tako odbačenog otpada,
- Provedbu Plana gospodarenja otpadom,
- Donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- Provođenje izobrazne-informativne aktivnosti na svom području i
- Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu tih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada, a dužna je i sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

5. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA RABA

Plan gospodarenja otpadom Grada Raba za razdoblje 2017. – 2022. godine (u daljnjem tekstu: Plan) izradila je u veljači 2017. godine tvrtka H-PROJEKT d.o.o. iz Zagreba.

Na sjednici održanoj 24. srpnja 2017. godine Gradsko vijeće Grada Raba donijelo je Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Grada Raba za razdoblje 2017. – 2022. godine, KLASA:023-06/17-01/03, URBROJ: 2169-01-02/7-17-2, i objavljeno u Službenim novinama PGŽ, br. 20/2017 od 28. srpnja 2017. godine.

Ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom Grada Raba, definirani su postojećim stanjem u gospodarenju komunalnim otpadom na području Grada te obvezama iz zakonske regulative Republike Hrvatske, a poglavito obvezama koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) , Grad Rab je dužan na svom području:

- Smanjiti količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištu,
- Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- Osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, plastike i tekstila te krupnog komunalnog otpada,

- Osigurati odvojeno prikupljanja biootpada sa ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe,
- Osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području,
- Uskladiti odlagalište otpada sa zakonskim regulativom Republike Hrvatske.

Osnovni ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom jesu:

- CILJ 1. Provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na području Grada Raba
- CILJ 2. Povećati količine odvojeno sakupljenog biootpada, otpadnog papira, metala, plastike, tekstila i krupnog komunalnog otpada s područja Grada Raba, kako bi se od 2022. godine odložilo manje od 25% komunalnog otpada.
- CILJ 3. Izgraditi kompostište na području odlagališta Sorinj ili nekoj drugoj lokaciji sukladno prostorno – planskoj dokumentaciji.
- CILJ 4. Izgraditi skladište otpada sa sortirnicom i centrom ponovne uporabe na području odlagališta otpada Sorinj ili nekoj drugoj lokaciji, sukladnoj važećoj prostorno planskoj dokumentaciji.
- CILJ 5. Izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad u Gradu Rab, na lokaciji sjeverno od radne zone „Mišnjak“ ili nekoj drugoj lokaciji, sukladno važećoj prostorno planskoj dokumentaciji.
- CILJ 6. Spriječiti odbacivanje otpada u okoliš i uklanjati tako odbačeni otpad u Gradu Rabu.

6. ANALIZA I OCJENA STANJA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU GRADA RABA U 2021. GODINI

Grad Rab je 24. srpnja 2017. godini donio Odluku o donošenju plana gospodarenja otpadom Grada Raba za razdoblje od 2017. do 2022. godine. Odluka je stupila na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorske goranske županije“ (SN PGŽ 20/17).

Člankom 28. stavkom 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj: 94/13, 73/17 i 14/19 dalje u tekstu: Zakon) propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne, na svom području osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada. Stupanje na snagu uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“ broj: 50/17, dalje u tekstu: Uredba) 1. studenoga 2017. godine sve jedinice lokalne samouprave dužne su postupiti prema odredbi iz članka 179. stavka 5. Zakona te u roku od 3 mjeseca od stupanja na snagu predmetne Uredbe donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivo komunalnog otpada koja će se primjenjivati na području Grada Raba, po osiguranju tehničko-tehnoloških uvjeta za njihovu provedbu. Ista je objavljena u Službenim novinama Primorsko goranske županije br. 2/18.

Odlukom su se utvrdili kriteriji i načini pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te povezane usluge odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog)

otpadana području Grada Raba (dalje u tekstu: Usluga). Propisan je sustav sakupljanja komunalnog otpada, obveze davatelja kao i obveze korisnika usluge, način sakupljanja i prijevoza otpada, odredbe o izjavi o načinu korištenja usluge, načinu zaključenja ugovora, obavijesti o prikupljanju komunalnog otpada na području Grada Raba povjerena je trgovačkom društvu Dundovo d.o.o. koje je istu uslugu i do sada pružalo.

Propisana je obveza jedinica lokalne samouprave da na svom području osiguraju sprječavanje nepropisno odbačenog otpada i način uklanjanja nepropisno odbačenog otpada. Temeljem navedenog donijeta je Odluka o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje objavljena u SN PGŽ br. 40/18. Ne propisno odbačenim otpadom, smatra se otpad odbačen u okolišna lokacijama koje za to nisu predviđene i naplavljeni morski otpad. Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada su: uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, postavljanje znakova upozorenja o zabrani odbacivanja otpada na lokacijama Grada Raba za koje komunalno gospodarstvo utvrdi da na njima postoji opasnost za odbacivanje otpada, provođenje stalnog terenskog nadzora od strane komunalnog redarstva radi utvrđivanja postojanja nepropisno odbačenog otpada, uspostava sustava informatičkog evidentiranja lokacija nepropisno odbačenog otpada na području Grada Raba te izobrazno -informativne aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom (distribucija letaka o pravilnom načinu zbrinjavanja svih vrsta otpada, a posebice o načinu zbrinjavanja krupnog (glomaznog) otpada, elektroničkog i elektroničkog otpada, problematičnog otpada, građevinskog otpada, automobilskih guma, zelenog rezanog otpada i biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada, javne tribine i slično).

Pored mjera za sprječavanje nepropisno odbačenog otpada Odluka propisane su i postupovne ovlasti komunalnog redara u slučajevima zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te je razrađen sustav kažnjavanja novčanih kaznama obveznika uklanjanja takvog otpada.

Prikupljanje otpada na području Grada Raba obavlja trgovačko društvo Dundovo d.o.o. koje se uz druge djelatnosti, bavi i poslovima gospodarenja komunalnim otpadom te je ovlašteno za poslove prijevoza i posredovanja u gospodarenju otpadom.

a) Sakupljanje otpada

Dundovo d.o.o. na području grada Raba za prikupljanje i odvoz otpada te pranje spremnika koristi 17 specijaliziranih vozila. 11 vozila namijenjeno je za stoga se s njima prikuplja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog otpada iz spremnika zapremnine 80l, 120l, 240l, 770l, 1100l i 5000l. Od navedenih 11 vozila, njih 9 opremljeno je sustavom za digitalno evidentiranje pražnjenja spremnika Ostala vozilima namijenjena su za prikupljanje reciklabilnog otpada, glomaznog otpada i za pranje spremnika.

U razdoblju od 2019. godine pa do 2021. godine korisnicima je podijeljeno 4166 spremnika za MKO (80 L, 120 L, 240 L, 770 L, 1100 L) opremljenih RFDI transponderom, sa kojima se bilježi vrijeme i datum pražnjenja te se povezuje sa korisnikom i 1253 čipiranih kartica za otvaranje polupodzemnog spremnika namijenjenog za odlaganje MKO-a.

U 2020. godini podijeljeno je korisnicima usluge 49 spremnika za papir i 49 za plastiku volumena 770 L. Isto tako, postavljeno je 19 spremnika za papir, 19 spremnika za plastiku te 19 spremnika za staklo, volumena 2 m³, na javne površine (tkz. „zvona“). Spremnici su sufinancirani sa

85% iznosa od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, a u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.- 2020.

Tijekom 2021. godine korisnicima je podijeljeno 3069 spremnika za odvojeno prikupljanje papira te 3065 spremnika za odvojeno prikupljanje plastičnog otpada. Spremnici su opremljeni opremljenih RFDI transponderom, kojim se bilježi vrijeme i datum pražnjenja te se povezuje spremnik sa korisnikom. Također, korisnicima usluge podijeljeno je i 200 kompostera za kućno kompostiranje biorazgradivog otpada. Spremnici i komposteri su sufinancirani od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Tablica 1. Količina prikupljenog otpada (u tonama)

VRSTA OTPADA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ambalažni karton i papir (15 01 01)	284,49	320,79	328,33	314,58	146,48	3,56	0,00
Plastična ambalaža (15 01 02)	24,89	18,4	24,89	36,80	28,42	21,34	16,13
Drvena ambalaža (15 01 03)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36,42
Metalna Ambalaža (15 01 04)	6,80	51,96	3,98	5,77	3,90	0,52	0,00
Višeslojna ambalaža (15 01 05)	0,00	0,00	0,00	1,10	5,74	0,14	0,00
Staklena ambalaža (15 01 07)	55,26	58,62	94,48	72,88	130,08	110,36	129,17
Olovne baterije (16 06 01)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,73	0,00
Gume (16 01 03)	0,00	5,91	24,12	14,93	30,32	13,29	10,40
Aluminij (17 04 02)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00
Željezo i čelik (17 04 05)	18,68	37,80	75,41	87,57	50,10	86,25	61,45
Miješani metali (17 04 07)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50
Papir (20 01 01)	72,93	55,34	43,07	65,64	323,58	380,88	477,14
Biorazgradivi otpad (20 02 01)	710,80	766,00	757,96	397,95	368,03	0,00	0,00
Odbačena oprema koja sadrži klorfluorovodike (20 01 23)	0,00	0,00	0,00	1,34	0,00	0,74	0,00
Jestiva ulja i masti (20 01 25)	0,00	0,00	0,00	1,35	2,45	1,2	0,42
Akumulatori (20 01 34)	0,00	0,00	0,67	0,42	0,00	0,00	0,00
Odbačena električna i elektronička oprema (20 01 35)	9,325	7,77	7,16	12,18	35,55	53,50	53,73
Odbačena električna i elektronička oprema (20 01 36)	18,41	25,98	23,59	30,35	0,00	0,00	0,00
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 (20 01 38)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111,60
Plastika (20 01 39)	18,64	35,685	37,79	42,90	347,38	230,59	145,93
Metali (20 01 40)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,08
MKO (20 03 01)	4301,80	4139,00	4757,75	4180,00	3187,18	2824,77	3312,27
Glomazni otpad (20 03 07)	1503,95	980,32	1757,79	1280,00	1147,96	178,90	218,33

Tablica 2. Količina prikupljenog ambalažnog otpada-sustav povratne naknade (u tonama)

VRSTA OTPADA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Staklena ambalaža	144,32	107,65	122,70	139,92	153,05	130,59	179,78
Plastična ambalaža	68,48	51,83	48,73	53,53	49,79	49,94	56,45
Metalna ambalaža	9,21	5,33	5,33	6,15	7,74	11,40	13,43

Tablica 3. Količina prikupljenog biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina (u tonama)

VRSTA OTPADA	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina (20 01 08)	0,00	0,00	0,00	64,54	117,24	54,91	91,97

Tablica 4. Količina prikupljenog otpada (u tonama) u reciklažnom dvorištu Sorinj

VRSTA OTPADA	2020.	2021.
Otpadni tiskarski toneri (08 03 17)	0,00	0,16
Ambalažni karton i papir (15 01 01)	0,12	0,00
Plastična ambalaža (15 01 02)	0,22	0,00
Staklena ambalaža (15 01 07)	0,74	0,08
Otpadne gume (16 01 03)	0,36	6,96
Olovne baterije (16 06 01)	0,00	2,33
Beton (17 01 01)	2,58	5,06
Cigle (17 01 02)	0,14	0,00
Crijep/pločice i keramika (17 01 03)	0,80	0,74
Željezo i čelik (17 04 05)	18,68	0,00
Građevinski materijal na bazi gipsa (17 08 02)	0,20	0,28
Ostali izolacijski materijali (17 06 03)	0,05	0,00
Papir (20 01 01)	5,19	1,16
Staklo (20 01 02)	0,91	0,00
Odjeća (20 01 10)	7,13	5,53
Tekstili (20 01 11)	0,75	0,11
Fluorescentne cijevi (20 01 21)	0,003	0,00
Jestiva ulja i masti (20 01 25)	1,15	3,70
Boje, tinte, ljepila (20 01 28)	0,03	1,57
Baterije i akumulatori (20 01 33)	0,12	0,00
Baterije i akumulatori (20 01 34)	0,14	0,00
Odbačena električna i elektronička oprema (20 01 35)	7,58	15,6
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 (20 01 38)	0,00	28,75
Plastika (20 01 39)	2,01	1
Metali (20 01 40)	5,91	4,71
Glomazni otpad (20 03 07)	234,88	176,44

U tablici 1. prikazane su količine prikupljenog otpada u 2018. godini sa usporedbom prikupljenog otpada u 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godini. Iz tablice je vidljivo kako se količina miješanog komunalnog otpada povećala u odnosu na prethodnu godinu. Razlog je ponajviše znatno veći broj turista za vrijeme turističke sezone 2021. godine u odnosu na 2020. godinu.

Ukupna količina otpada prikupljenog u 2021. godini iznosi 4583,57 tona (MKO u iznosu od 3312,27 tona - tablica 1.). Količina ambalažnog otpada iz sustava povratne naknade iznosila je 249,66 tona (tablica 2.) . Količina biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina iznosila je 91,97 tona (tablica 3.).

Ukupna količina otpada prikupljena u reciklažnom dvorištu Sorinj (tablica 4.) iznosi 254,18 tona.

b) Učestalost odvoza

Odvoz komunalnog otpada je odvijan prema *Odluci Grada Raba o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.*

Otpad se od korisnika odvezio prema zimskom i ljetnom (14.06. – 12.09.) rasporedu odvoza komunalnog otpada. Tijekom zimskog razdoblja, svaka vrsta otpada (MKO, plastika, papir, biootpad) se od korisnika usluge, kategorije domaćinstvo, odvozila jednom tjedno, s izuzetkom ambalažnog stakla, koje se odvozilo jednom mjesečno. Tijekom ljetnog razdoblja, MKO se odvezio dva puta tjedno, a recikabilni otpad (plastika, papir, biootpad) se odvezio jednom tjedno, s izuzetkom ambalažnog stakla koje se odvozilo jednom u tri tjedna. Otpad se od korisnika usluge, kategorije gospodarstvo, u zimskom, a ponajviše u ljetnom razdoblju odvezio pojačanim intenzitetom (u odnosu na domaćinstvo) sukladno njihovim potrebama. Od studenog pa do kraja 2021. godine zbog poteškoća uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 došlo je do reduciranja odvoza otpadnog papira i plastike na način da su se isti prikupljali jednom u dva tjedna u svakom naselju na području Grada Raba.

Tijekom godine, svaki korisnik usluge imao je pravo na jedan besplatni odvoz do 3 m³ glomaznog otpada. Također, od korisnika se neograničen broj puta godišnje, bez naknade prikupljao električni i elektronički otpad te metalni otpad. Svakom korisniku, na raspolaganju je bilo i reciklažno dvorište Sorinj, u radnom vremenu od 08:00 sati do 15:00 sati, svakog dana osim nedjelje i blagdana.

c) Broj korisnika i objekata

Prema podacima Trgovačkog društva „Dundovo“ d.o.o. na području jedinice lokalne samouprave evidentirano je 4967 objekata u sektoru kućanstva i 590 u sektoru gospodarstva.

Prikupljanje od vrata do vrata, odnosno na najbližoj mogućoj lokaciji omogućeno je za 85% korisnika, dok su za ostalih 15% korisnika omogućeni zajednički spremnici u obliku „zvona“, podzemni i polupodzemni spremnici za odlaganje komunalnog otpada budući da ne postoji mogućnost pristupa sa specijaliziranim komunalnim vozilima. Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine na otoku Rabu stanuje 8065 stanovnika, dok se za vrijeme ljetnih mjeseci ta brojka zbog turizma i povremenih korisnika značajno povećava.

Uzimajući u obzir broj stanovnika i količinu prikupljanog miješanog komunalnog otpada, svaki stanovnik grada Raba proizvede 410,70 kg miješanog komunalnog otpada godišnje, odnosno 1,13 kg po danu, ne uzimajući u obzir broj povremenih korisnika i ostvarenih turističkih noćenja.

d) Odložena količina otpada/predana na ŽCGO Marišćina

Tijekom 2021. godine cjelokupna količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada se zbrinjavala na ŽCGO Marišćina te je pretovarna stanica bila operativna tijekom cijele 2021. godine.

Ukupna prikupljena količina MKO-a od strane trgovačkog društva Dundovo d.o.o. koja je ujedno i odvezena na ŽCGO Marišćina iznosila je 3312,27 tona.

e) Količina otpada upućenog oporabiteljima

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom, Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17 i 14/19) definirao je red prvenstva gospodarenja otpadom. Jedan od načina sprječavanja nastanka otpada je priprema za ponovnu uporabu. Prikupljanje recikabilnog otpada vršilo se od građana putem redovnog odvoza komunalnog otpada i reciklažnog dvorišta te odvajanjem korisnog otpada iz krupnog otpada. Vrsta otpada koja se oporabila je plastična ambalaža i plastika, drvo i drvena ambalaža, staklena ambalaža, papir i karton, jestiva ulja i masti, otpadne gume, električni i elektronički otpad, željezo i čelik, metali te glomazni otpad. Ukupna količina otpada predana oporabiteljima iznosi 1693,81 tona. Ukupna količina otpada predana oporabiteljima koja je prikupljena u reciklažnom dvorištu iznosi 177,82 tona.

Tablica 5. Količina otpada upućenog oporabiteljima (u tonama)

Vrsta otpada	Predana količina u 2021. (t)
Plastična ambalaža (15 01 02)	16,13
Drvena ambalaža (15 01 03)	36,42
Staklena ambalaža (15 01 07)	119,63
Otpadne gume (16 01 03)	9,77
Željezo i čelik (17 04 05)	61,55
Miješani metali (17 04 07)	2,50
Papir i karton (20 01 01)	462,23
Jestiva ulja i masti (20 01 25)	0,90
Odbačena električna i elektronska oprema (20 01 35)	53,73
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 (20 01 38)	96,78
Plastika (20 01 39)	255,69
Metali (20 01 40)	7,56
Glomazni otpad (20 03 07)	229,29

Ambalažna plastika (povratna ambalaža)	56,45
Metalna ambalaža (povratna ambalaža)	13,43
Ambalažno staklo (povratna ambalaža)	179,78
Biootpad iz kuhinja i kantina (20 01 08)	91,97

Tablica 6. Količina otpada upućenog oporabiteljima iz reciklažnog dvorišta (u tonama)

Vrsta otpada	Predana količina u 2021. (t)
Otpadni tiskarski toneri (08 03 17)	0,16
Otpadne gume (16 01 03)	7,32
Olovne baterije (16 06 01)	2,33
Jestiva ulja i masti (20 01 25)	3,70
Boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27* (20 01 28)	1,12
Odbačena električna i elektronska oprema (20 01 35)	15,42
Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 (20 01 38)	17,02
Glomazni otpad (20 03 07)	130,75

7. OSTVARENJE MJERA ZA PROVEDBU PLANA

a) Mjere za sprečavanje nastanka otpada i provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

Sprečavanje nastanka otpada podrazumijeva sve mjere koje su poduzete prije nego li je tvar, materija ili proizvod posta otpad. Građani Grada Raba su u 2021. godini obavještavani su o mjestima gdje imaju mogućnosti za predaju odvojenog recikabilnog otpada. Također, korisnicima je omogućeno da predaju krupni (glomazni) otpad na mjestu nastanka, to jest komunalno društvo preuzima taj otpad na samom mjestu nastanka otpada. Tijekom 2021. godine 1089 korisnika je koristilo uslugu prikupljanja krupnog otpada na mjestu nastanka. Svaki korisnik usluge imao je pravo na jedan besplatni odvoz do 3 m³ glomaznog otpada.

Kućnim kompostiranjem se također postiže sprečavanje nastanka otpada. Jedan dio korisnika usluga s područja Grada Raba posjeduje kompostere koji su prikladni za kućno kompostiranje, odnosno odvaja biootpad za svoje potrebe, a tijekom 2021. godine podijeljeno je dodatnih 200 kompostera korisnicima usluge.

Na području Grada Raba periodički se provode izobrazne-informativne aktivnosti vezane za sprečavanje nastanka otpada. Tijekom 2021. godine sljedeće izobrazne-informativne aktivnosti su se provodile:

- Objavljeni informativni članci u suradnji s portalom „Rab danas“ i radio Rabom – kontinuirano tijekom cijele godine
- Podjela višejezičnog kaširanog prospekta s uputstvima za odvajanje otpada za iznajmljivače
- Podjela višejezičnog letka s uputstvima za odvajanje otpada

- Podjela letka s uputstvima za odvajanje otpada
- Dijeljenje kartonskih kutija za prikupljanje papira za gospodarske subjekte
- Podjela brošure - vodiča za pravilno postupanje s otpadom
- Podjela uputa za kompostiranje
- Eko-akcija čišćenja okoliša s Eko-grupom Osnovne škole Ivana Rabljanina

b) Oprema i vozila za odvojeno sakupljanje otpada

Kako je svaki građanin dužan odvajati otpad prema vrsti i svojstvima, odnosno započeti sa primarnom selekcijom u svom domu, Grad Rab je dužan omogućiti svakom korisniku vršenje primarne selekcije na način koji je sukladan Planu gospodarenja otpadom. To podrazumijeva postavljanje odgovarajućih spremnika na javnim površinama i/ili omogućiti korisnicima vlastite posude za odlaganje recikabilnog otpada. Na području Grada Raba uspostavljeni su „Zeleni otoci“, odnosno javne površine na kojima se nalaze prikladne posude za odlaganje odvojeno prikupljenog otpada (Plastika, Papir i karton, Staklo i Biotpad). U 2020. godini na 19 lokacija postavljene su nove posude za prikupljanje plastike, papira i stakla, dok su stare posude uklonjene ili prenamijenjene i preseljene na druge lokacije. Tijekom 2021. godine korisnicima su podijeljene vlastite posude za odvojeno prikupljanje otpadne plastike i papira te su nabavljena 2 nova specijalizirana vozila za prikupljanje navedenih vrsta otpada. Za prikupljanje recikabilnog otpada koriste se vozila zapremnine 3-7 m³ te spremnici od 240 litara, 770 litara i 1100 litara.

c) Postojeće i planirane građevine za gospodarenje otpadom

Pretovarna stanica

Dundovo d.o.o. kao investitor izgradnje pretovarne stanice zatražilo je dana 01. srpnja 2015. godine izdavanje građevinske dozvole za gradnju pretovarne stanice odlagališta komunalnog otpada „Sorinj“. Projekt izgradnje pretovarne stanice u sklopu odlagališta komunalnog otpada „Sorinj“ izradila je firma FLUM-ING d.o.o..

Vrijednost izgradnje pretovarne stanice iznosi 8.510.163,89 kuna bez PDV-a. U investiciji izgradnje PS Sorinj Sudjeluje FZOEU sredstvima kapitalne pomoći u visi od 80% opravdanih troškova investicije, a najviše u iznosu od 6.738.947,91 kuna bez PDV-a. Ostali troškovi u iznosu od 20% opravdanih troškova plus trošak dobave i montaže energetske učinkovite rasvjete i vodnog doprinosa u ukupnom iznosu od 1.797.997,26 kuna bez PDV-a financirao je Grad Rab i Općina Lopar u omjeru 75%:25%.

Izgradnja pretovarne stanice započela je u siječnju 2018. godine, te je dana 16. studenog 2018. godine ishodaena Uporabna dozvola. Pretovarna stanica s radom je započela u ožujku 2019. godine.

Reciklažno dvorište

Grad Rab je 23. travnja 2018. godine sklopio **Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt izgradnje reciklažnog dvorišta „Sorinj“**, Grad Rab čija se realizacija financira sredstvima Europske unije iz Kohezijskog fonda u razdoblju 2014. do 2020. Ugovor za izgradnju reciklažnog

dvorišta , referentnog broja K.K.06.3.1.03.0076, potpisan je s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

U kolovozu 2018. godine započet je otvoreni postupak javne nabave Odlukom o početku postupka ekonomski najpovoljnije ponude za Izvođenje radova i opremanje reciklažnog dvorišta „Sorinj“ nakon provedenog javnog savjetovanja koji je počeo 23. kolovoza i završilo 29. kolovoza 2018. godine sukladno ZOJN (NN 120/16) članak 198., stavak 4. donijeto je Izvješće o provedenom javnom savjetovanju za zainteresiranom javnošću. U EOJN RH objavljen je otvoreni postupak Izvođenja radova i opremanja reciklažnog dvorišta „Sorinj“.

Ukupna vrijednost projekta izgradnje reciklažnog dvorišta je 1.840.268,75 kn od čega prihvatljivi troškovi iznose 1.747.092,50 kn. Ostvarena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda iznose 1.485.028,62 kn, što čini 85% prihvatljivih troškova. Ostatak sredstava osiguran je iz proračuna Grada Raba.

Reciklažno dvorište „Sorinj“ uporabnu dozvolu dobilo je 5. studenog 2019. godine, dok je s radom započelo u ožujku 2020. godine.

Sanacija postojećeg odlagališta

Grad Rab je sredinom svibnja 2020. godine službeno započeo radove na sanaciji odlagališta otpada Sorinj što predstavlja 3. fazu u projektu ukupne sanacije odlagališta komunalnog otpada „Sorinj“.

Posao obavlja Zajednica ponuditelja: HIS Donja Višnjica i VIGRA Supetarska Draga, dok usluge stručnog nadzora i koordinatora zaštite na radu nad izvođenjem radova obavljaju FLUM-ING Rijeka i INSTITUT IGH Zagreb, usluge projektantskog nadzora tvrtka H-PROJEKT Zagreb, dok je za upravljanje projektom, tehničku pomoć te promidžbu i vidljivost projekta zadužena tvrtka Maxicon.

Projekt sanacije i zatvaranja odlagališta neopasnog otpada Sorinj provodi se sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Kohezijskog fonda u financijskom razdoblju 2014.-2020.

Ukupna vrijednost projekta je 24.778.893 kune, od čega prihvatljivi troškovi iznose 22.381.393 kune. Ostvarena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda iznose 19.024.180 kuna, što predstavlja 85% ukupno prihvatljivih troškova projekta. U financiranju projekta u udjelu od 10 posto troškova sudjeluje Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a ostatak je osiguran iz proračuna Grada Raba.

Radovi na sanaciji odlagališta završeni su 5. veljače 2021. godine te je nakon provedenog tehničkog pregleda ishodište uporabna dozvola koja je postala pravomoćnom od 17. ožujka 2021. godine.

Sortirnica otpada

Grad Rab je pripremio glavni projekt za građevinu za prihvata i pretovara prethodno razvrstanih sastavnica otpada (sortirnicu) te je za njega 15.4.2019. godine ishodio građevinsku dozvolu. Građevina sortirnice (hala površine 264 m², prostor za zaposlenike veličine 42 m² i nadstrešnica površine 115 m²) locirana je neposredno uz pretovarnu stanicu, u okviru saniranog odlagališta otpada Sorinj.

Procijenjena vrijednost projekta, uključujući građenje, opremu, stručni nadzor i upravljanje projektom, iznosi 7.000.000,00 kn, a planirani početak realizacije istog je tijekom 2023. godine.

d) Sustav naplate prema količini predanog otpada

Komunalno poduzeće Dundovo d.o.o. na području Grada primjenjuje sustav za gospodarenja otpadom koji se temelji na načelu „onečišćivač plaća“. Temelj sustava su individualni čipirani spremnici za MKO odnosno polupodzemni spremnici za MKO s otpadomjerima.

Od svibnja 2019. godine započela je naplata odvoza otpada prema količini predaje miješanog komunalnog otpada. Svaki korisnik je zadužio čipirani spremnik ovisno o svojim potrebama. Također, korisnici koji borave u stambenim zgradama uz suglasnost sustanara zadužili su zajednički spremnik dok su korisnici koji borave u starogradskoj jezgri i u poslovnom centru Mali Palit zadužili kartice s kojima imaju mogućnosti koristiti polupodzemne spremnike opremljene otpadomjerima.

Korisnici usluge samostalno odlučuju o potrebi pražnjenja spremnika u skladu s rasporedom odvoza. Prilikom pražnjenja spremnika, digitalni čitač na vozilu registrira pražnjenje pojedinog spremnika, vrijeme pražnjenja i lokaciju pražnjenja spremnika te se sukladno predaji spremnika na pražnjenje mjesečno obračunava cijena javne usluge za predani volumen otpada. Korisnicima usluge koji koriste polupodzemne spremnike, vrijeme pražnjenja i količinu pražnjenja bilježi otpadomjer zapremnine 25 litara kojeg otvaraju s individualnom karticom.

e) Sanacija lokacija onečišćenih otpadom

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave ima obvezu sprječavati odbacivanje otpada na način koji je suprotan Zakonu, te obvezu uklanjanja tako odbačenog otpada. Upravni odjel za komunalni sustav i zaštitu okoliša kontrolira pojavu divljeg odlagališta i okoliša onečišćenoga otpadom na području Grada Raba. Pojavu divljih odlagališta prati komunalno redarstvo Grada Raba na više lokacije evidentirani je nepropisno odbačen otpad, a to su sljedeće lokacije:

- Kampur - kč. 1732/11 (Ulaz na Frkanj)
- Kampur - kč. 1732/1 (Ulaz u šumu Dundo)
- Barbat - kč. 826/45 (Vašibaka)
- Barbat - kč. 449/6 (kod Melina)
- Banjol - kč 789/3 (Preko puta Staračkog doma)
- Banjol-kč. 652/2 (kod Meterološke)
- Palit - kč. 545/2 (Markovine)
- Palit - kč. 253/25 (iza šarengrada-kod polupodzemnog)

Lokacije nepropisnog odlaganja otpada najčešća su uz prometnice, te na zelenim otocima na kojima se otpad ne odlaže sukladno zakonskim i pod zakonskim propisima te se neodgovorno odbacuju veliki kućanski aparati, građevinski otpad, glomazni otpad i ostali drveni otpad.

8. PREGLED REALIZIRANIH I PLANIRANIH PROJEKTA U GOSPODARENJU OTPADOM S VISINOM I IZVORIMA FINANCIRANJA

Cilj Plana gospodarenja otpadom Grad Rab za razdoblje od 2017. do 2022. godine je povećati odvojenost proizvedenoga komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.) Za ostvarenje navedenog cilja potrebno je ulaganje sredstava Grada Raba u postojeći sustav odvojenog prikupljanja otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tetrapak ambalaže i krupnog otpada, kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukacija i informiranje svih sudionika sustava gospodarenja otpadom.

Naziv projekta	Status	Visina investicije	Izvor financijskih sredstava
Izgradnja pretovarne stanice	Izvršen	8.344.984,39 kn	FZOEU 80 %; Grad Rab 15% i Općina Lopar 5%
Sustav za digitalnu evidenciju (Eco Mobile)	Izvršen	604.856,25 kn	Dundovo d.o.o.
Spremnici za MKO (80l, 120l i 240l)	Izvršen	756.312,50 kn	Dundovo d.o.o.
Polupodzemni spremnici za MKO (5m ³)	Izvršen	253.375,00 kn	Dundovo d.o.o.
Pokretna traka za sortiranje	Izvršen	111.250,00 kn	Dundovo d.o.o.
Izobrazno-informativne aktivnosti	Izvršen	20.000,00 kn	Dundovo d.o.o. i Grad Rab
Mobilno reciklažno dvorište	Izvršen	86.875,00 kn	Dundovo d.o.o.
Reciklažno dvorište	Izvršen	1.840.268,75 kn	Grad Rab, Općina Lopar, FZOEU
Automatska preša 30t	Izvršen	500.030,00 kn	Dundovo d.o.o. i Lopar Vrutak d.o.o.
Sanacija odlagališta otpada Sorinj (tijela deponija)	Izvršen	24.778.893,63 kn	Grad Rab, MRRFEU, FZOEU Općina Lopar,
Spremnici za plastiku i papir (770 L) za korisnike	Izvršen	92.522,07 kn	Grad Rab I FZOEU
Spremnici za plastiku i papir za javne površine („zvona“. 2 m ³)	Izvršen	420.375,00 kn	Grad Rab I FZOEU
Spremnici za plastiku i papir (240 L) za korisnike	Izvršen	782.288,10 kn	Grad Rab I FZOEU
Dva nova vozila za prikupljanje selektivnog otpada	Izvršen	1.704.536,55 kn	Dundovo d.o.o. i FZOEU
Izgradnja sortirnice	Planiran	7.000.000,00 kn	Grad Rab, Općina Lopar, FZOEU

9. ZAKLJUČAK

Grad Rab veći duži niz godina sustavno ulaže sredstva za unaprjeđenje prikupljanja komunalnog otpada i povećanje odvojenosti otpada.

Definirani ciljevi u području gospodarenja otpadom ostvaruju se postupno, zavisno od provedbenih i financijskih mogućnost Grada Raba. Praćenjem podataka u proteklim godinama vidljivo je da se odvojenost povećava, te da će se ostvariti planirane mjere. Kako se tijekom 2019. godine započelo sa primjenom novog načina naplate odvoza otpada, odnosno naplate prema količini predaje miješanog komunalnog otpada vidljivo je kako postupno dolazi do smanjenja količine miješanog otpada, odnosno povećanja količine recikabilnog otpada. Nabavkom i podjelom spremnika za recikabilni otpad tijekom 2020. i 2021. godine olakšalo se i dodatno povećalo odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samome početku, tj. mjesta nastanka otpada. Nadalje, nastaviti će se sustavno obrazovanje građana, počevši od najmlađih, o održivom gospodarenju otpadom, ponovnoj uporabi i nalaženju nove svrhe nastalog otpada.

U narednom razdoblju, u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske, kao i Planom gospodarenja otpadom na području Grada Raba, koji je usvojen u 2017. godini, očekuje se nastavak primjene sustava evidencije za prikupljanje miješanog komunalnog otpada, rad reciklažnog dvorišta te završetak pripremnih radnji za izgradnju sortirnice i kompostane. Provedbom navedenih planiranih projekata kao i sa već realiziranim projektima poput izgradnje reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice, podjele spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i kompostera i dr. kvaliteta zbrinjavanja komunalnog otpada dostiže razinu utvrđenu zakonskim standardima te se omogućava cjeloviti i zaokružen sustav gospodarenja otpadom na području Grada Raba.

Gradonačelnik Grada Raba

Nikola Grgurić, dipl. oec